

Ügyiratszám: MN/12207-6/2012.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: eljárás megszüntetése

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

1018/2012. (V.30.) számú

V É G Z É S E

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **Személyes adat** a továbbiakban: **Kérelmező**) a Klubrádió Szolgáltató Zrt. (1037 Budapest, Bokor u. 1-5., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) Klubrádió állandó megnevezésű csatornáján 2012. április 16-án 11:28:40 és 11:30:15 között sugárzott „Ötös” című műsorzámban elhangzottak miatt 2012. április 21-én benyújtott kérelme alapján indult hatósági eljárást

megszünteti.

E végzés ellen fellebbezésnek nincs helye. A végzés felülvizsgálata a végzés közlésétől számított 15 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez címzett, a Médiatanácsához három példányban benyújtott kérelemben kezdeményezhető. A bíróság a végzést nemperes eljárásban 30 napon belül vizsgálja felül.

I N D O K O L Á S

A Kérelmező a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatósághoz 2012. április 21-én benyújtott kérelmében hatósági eljárást kezdeményezett a Klubrádió adón 2012. április 16-án sugárzott, **Személyes adat** által vezetett délelőtti műsorral kapcsolatban. A Kérelmező azt kifogásolta, hogy **Személyes adat** újságíró őt skizofrének és pszichopátának nevezte. Előadta, hogy az a tény, hogy ő a „romagyilkosságok” első rendű vádlottja, nem alapozza meg azt, hogy a médiában személyiségi jogait súlyosan sértő, megalapozatlan megállapítások hangozzanak el. A Kérelmező erre való tekintettel a hatóságtól azt kérte, hogy „rendeljen el helyreigazítást”, valamint tegye meg a lehetséges és szükséges intézkedéseket.

A beadvánnyal kapcsolatban a Médiatanács a következőket állapította meg:

A mediaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 167. § (1) bekezdése értelmében a Hatóság a feladat- és hatáskörébe tartozó ügyekben – a hozzá érkezett kérelmek alapján vagy hivatalból – jogosult általános hatósági felügyeleti eljárást lefolytatni:

„A Hatóság kérelemre vagy hivatalból – feladat- és hatáskörének keretében – jogosult hatósági ellenőrzés vagy hatósági eljárás keretében felügyelni az e törvényben és az Smtv.-

ben meghatározott rendelkezések érvényesülését, betartását, valamint a hatósági döntéseiben, a műsorszolgáltatási szerződésekben és a Hatóság által kötött hatósági szerződésekben foglaltak teljesítését.”

Az Mttv. 145. § (1) bekezdése rögzíti a bejelentő fogalomkörét:

„A Hatóság e törvényben meghatározott feladat- és hatáskörével kapcsolatban a médiaigazgatásra vonatkozó szabály megsértésére hivatkozással bárki a Hatósághoz címzett bejelentéssel élhet, aki a bejelentés tárgyában nem minősül ügyfélnek (a továbbiakban: bejelentő).”

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) 15. § (1) bekezdése értelmében:

„Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy érinti, akit hatósági ellenőrzés alá vontak, illetve akire nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz.”

A Médiatanács megállapította, hogy a beadványt benyújtó személy a hatósági eljárásra irányadó, fentebb idézett törvényi rendelkezések szerint ügyfélnek minősül, a 2012. április 21-én érkezett beadványa pedig a tartalma szerint kérelem, tekintettel arra, hogy a beadványban vázolt jogsérelem a Kérelmező személyhez fűződő jogát érinti.

A Médiatanács ezt követően a kérelem érdemi vizsgálata során megállapította, hogy a Klubrádió adón 2012. április 16-án sugárzott „Ötös” című műsorszámban 11:28:40 és 11:30:15 között hangzott el a sérelmezett beszélgetés. A Médiatanács a tényállás tisztázása érdekében a kérelemmel érintett műsorszámot meghallgatta, amely az alábbiakat tartalmazta:

Személyes adat: „**Személyes adat**, bocsánat, nem akartam a nevét mondani, **Személyes adat** elsőrendű vádlott, ő az én meggyőződésem szerint nem igazi, nem az a fajta rasszista, akinek a rasszistát nevezünk. (...) ő egy stratégia, aki úgy nézett ezekre a cigány emberekre és egyébként másokra is, mint ahogy szerintem a náci nézhetek a koncentrációs táborban a deportált zsidókra. Tehát indulat és érzelem nélkül. Ő egyfajta munkát akart elvégezni, amelynek a nagyobbik, tehát a végső célja az volt, hogy egyfajta polgárháborút, vagy valamilyen megmozdulást váltson ki azáltal, hogy a cigányokat felhergeli a fehér többség ellen esetlegesen, ami nyilvánvalóan egy fantazmagória, vagy egy téves eszmerendszernek a következménye. **Ezért mondom, hogy szerintem ő ilyen módon pszichopata vagy skizofrén, nem tudom.**”

Személyes adat: „Egyébként csak egyetlen mondat még. **Ez a bizonyos Személyes adat, ez egy primitív eszelős, vagy pedig egy magas IQ-jú megszállott?**”

Személyes adat: „Nem, ő kimondottan jó képességű a többiekhez képest, tehát ő egy intelligens dzsessztanszakra járt, ő egy első osztályú zenekarban volt dobos, hangtechnikus, tehát egy kiválóan képzett, ilyen értelemben, zenei téren kiválóan képzett szakember.”

A Kérelmező kérelmében nem jelölt meg olyan médiaigazgatásra vonatkozó szabályt, amelynek a megsértését sérelmezi. A Médiatanács az idézett beszélgetés elemzése kapcsán megvizsgálta, hogy a tárgyi esetben felmerül-e a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (**Smtv.**) 14. § (1) bekezdésében, illetve a 16. §-ban foglaltak megsértése, azaz az egyéni jogsérelem elérte-e az emberi méltóság, illetőleg az emberi jogok intézményes védelmének mértékét.

Az Smtv. 14. § (1) bekezdése szerint:

„A médiatartalom-szolgáltatónak az általa közzétett médiatartalmakban, illetve azok készítése során tiszteletben kell tartania az emberi méltóságot.”

Az Smtv. 16. §-a szerint:

„A médiatartalom-szolgáltató köteles tiszteletben tartani az alkotmányos rendet, tevékenysége során nem sértheti az emberi jogokat.”

A Médiatanács megállapította, hogy a médiahatóság nem korlátozhatja az egyéni önrendelkezési jogot, ezért nem léphet fel mások egyéni jogainak védelmében függetlenül attól, hogy az érintett maga fellépett-e. Olyan ügyek megítélésakor ugyanis, amikor a személyhez fűződő jog sérelmére is alkalmas tényállások valósultak meg – mint a jelen eljárás tárgyát képező ügyben is –, tekintettel kell lenni az egyéb eljárások megindulásának lehetőségére. A médiahatóságnak – és adott esetben a bíróságnak – el kell határolnia ezen egyéb eljárásokat saját közigazgatási eljárásától. A médiaszabályozás és annak alkalmazásával **a médiahatóság ugyanis nem a médiában megtámadott egyént védi, hanem az emberi jogok és az emberi méltóság intézményes védelmének keresztül a közérdeket.** Az egyes konkrét jogsértések megítélésakor egyértelműen el kell tudni határolni az egyes jogágak által védendő értéket, és a médiahatóságnak a jogsérelem elbírálása során a médiaszabályozás azon jellegzetességére kell figyelemmel lennie, hogy **a médiaszabályozás nem a médiában szereplő, vagy ott megtámadott egyén jogait védi, hanem a demokratikus nyilvánosság szabályait határozza meg.**

A 64/1991. (XII. 17.) AB határozatban lefektetett elvek szerint az állam emberi jogvédelmi kötelezettsége kettős jellegű: egyfelől védi az egyének (jogalanyok) számára biztosított emberi jogokat, másfelől bizonyos esetekben – és bizonyos emberi jogok vonatkozásában – gondoskodnia kell az emberi jogok érvényesüléséhez szükséges feltételekről (intézményes védelem). Egy adott emberi jog intézményes védelme indoka lehet más emberi jogok korlátozásának is. A vélemény szabadság tekintetében például a 30/1992. (V. 26.) AB határozat alapján az államnak nem csupán az a feladata, hogy polgárai számára biztosítsa a szabad véleménynyilvánítást, hanem gondoskodnia kell a demokratikus közvélemény megfelelő működéséről is. Az AB 46/2007. (VI. 27.) és 165/2011. (XII. 20.) számú döntéseinek értelmezése alapján az emberi jogok és az emberi méltóság médiaszabályozásbeli védelme is az állam intézményvédelmi kötelezettségéből fakad.

Az Alkotmánybíróság a 46/2007. (VI. 27.) AB számú határozatában vizsgálta az emberi jogok (azon belül az emberi méltóság) médiaszabályozásbeli védelmének alkotmányosságát is, és kimondta, hogy *„ha a műsorszolgáltató személyhez fűződő jogot sért, a jogsérelem szenvedett személy dönt arról, hogy a jogsértést elkövető műsorszolgáltatóval szemben érvényesíti-e személyiségi jogait, például indít-e pert. A Médiatörvény [a korábbi Rttv.] 112. § (1) bekezdése és 136. § (1) bekezdése e bírói út mellett közigazgatási eljárást intézményesít. Az ORTT – a Médiatörvény [Rttv.] 3. § (1) bekezdése alapján eljárva – e közigazgatási eljárásban nem az egyes jogalanyokat ért jogsérelemről dönt. A Médiatörvény [Rttv.] 3. § (1) bekezdése alapvető rendelkezés. Az ORTT ennek megfelelően a közigazgatási eljárás során annak megállapítására jogosult, hogy a műsorszolgáltató az emberi jogok tiszteletben tartásával tevékenykedik-e, és az egyes műsorainak témája, jellege, nézőpontja nem sérti-e az emberi jogokban megjelenő alapvető értéket”.*

Az idézett szöveg arra utal, hogy a médiaszabályozás számára az emberi jogok „intézményének” védelme a feladat, tehát a társadalom számára elengedhetetlenül fontos intézményt védi, és nem a megsértett emberi jogok nyomán konkrét sérelmet szenvedett egyént. Az Alkotmánybíróság az önrendelkezési jog vonatkozásában e döntésében – korábbi gyakorlatára alapozva – azt is kimondta, hogy *„fontos tartalmi eleme – egyebek között – az egyén joga arra, hogy az igény állapotába került alanyi jogait a különböző állami szervek, így a bíróság előtt is érvényesítse. Az önrendelkezési jog azonban, mint általános cselekvési szabadsághoz való jog, a jogérvényesítéstől való tartózkodás, a nem cselekvés jogát is magában foglalja. Mivel ez a jog az egyén autonómiájának védelmére szolgál,*

általában mindenkinek szabadságában áll eldönteni, hogy jogai és törvényes érdekei védelmére nyitva álló és alkotmányosan biztosított hatósági igényérvényesítési utat igénybe veszi-e, vagy attól tartózkodik” [1/1994. (I. 7.) számú AB határozat].

Az önrendelkezési jog tehát azt a jogot is magában foglalja, hogy valaki jogsérelem esetén ne vegyen igénybe bírói utat, illetve jogait más módon ne érvényesítse: *„[h]a a műsorszolgáltató személyhez fűződő jogot sért, a jogsérelmet szenvedett személy dönt arról, hogy a jogsértést elkövető műsorszolgáltatóval szemben érvényesíti személyiségi jogait (...)”.*

Az Alkotmánybíróság 46/2007. (VI. 27.) sz. határozatában foglaltak alapján megállapítható, hogy a médiaszabályozásban van alkotmányos lehetőség az emberi méltóság védelmére, azonban ezen eljárások során az alapjogi sérelem bekövetkezte csak mintegy eljárásjogilag „alanytalanná téve” ítélt meg. A jogsértések esetén a jogalkalmazónak ketté kell tudnia választani a kizárólag az egyéni jog, valamint az emberi jogok (emberi méltóság) intézményes tartalmának sérelmét megvalósító eseteket, és – a köz érdekében fellépve – utóbbiak védelmében járhat csak el.

A 165/2011. (XII. 20.) AB határozat indokolása megállapítja, hogy a média *„rombolást tud végezni az emberi jogok, különösen az emberi méltóság tiszteletének kultúrájában”,* tehát a kultúra védelme lehet a médiaszabályozás célja. Ezt követően az indokolás leszögezi, hogy *„indokolt, hogy a hatóság – e jogok intézményes tartalmát érintő körben – (...) a közösség érdekében felléphessen a jogsértővel szemben”* (indokolás, IV. 2. 2. 2. pont).

Az idézett szövegrészekből egyértelművé válik, hogy az Alkotmánybíróság szerint a szabályozás célja és indoka a közösség (nem pedig az egyén) érdekében a jogok „intézményes tartalmának” védelme, s nem pedig az egyes konkrét sérelmek miatti fellépés lehetőségének biztosítása.

A Médiatanács szerint tehát a Kérelmező által sérelmezett kijelentésekkel kapcsolatban nem állapítható meg a magánérdek sérelmén túlmutató, a közösség sérelmét is megvalósító (az emberi méltóság, illetőleg az emberi jogok intézményes védelmében való hatósági fellépést szükségessé tevő) médiaszolgáltatói magatartás.

Fentiekre tekintettel hatósági eljárás lefolytatása nem indokolt, a személyhez fűződő jogok megsértése tekintetében pedig a Médiatanácsnak nincs hatásköre eljárni.

A Kérelmező azt kérte a Hatóságtól, hogy *„rendeljen el helyreigazítást”,* helyreigazítás elrendelése azonban szintén nem tartozik a Médiatanács hatáskörébe. A Smtv. 12. §-a szerint ha valakiről bármely médiatartalomban *valótlan tényt* állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítását valótlannak, illetve megalapozatlannak, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények. A helyreigazító közleményt lineáris médiaszolgáltatás esetében nyolc napon belül, a közlemény sérelmezett részéhez hasonló módon és azzal azonos napszakban kell közölni. A sajtó-helyreigazítási eljárásra vonatkozó rendelkezéseket a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 342-346.§-ai szabályozzák. A Pp. 342. § (1) bekezdése szerint az érintett személy vagy szervezet helyreigazítás a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.), valamint az Smtv. szerinti közzétételét az általa vitatott közlemény közzétételétől számított harminc napon belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól. Amennyiben a médiaszolgáltató a helyreigazítás közzétételére irányuló kötelezettségét határidőben nem teljesíti, az azt igénylő fél - a közzététel kötelezettség utolsó napjától számított tizenöt nap alatt - ellene keresetet indíthat. A perre az a bíróság illetékes, amelynek területén a médiaszolgáltató székhelye, illetve lakhelye található. A bíróság illetékességét a médiaszolgáltató helyi stúdiójának székhelye is

megalapozhatja. A bíróság a perben soron kívül jár el.

Fentiekre tekintettel a Médiatanács az Mttv. feladat- és hatásköreit meghatározó 182-184. §-ai alapján nem rendelkezik hatáskörrel a sajtó-helyreigazítási eljárás vonatkozásában, annak lefolytatására a Pp. alapján a bíróság jogosult.

Mindezek alapján a Médiatanács a Ket. 31. § (1) bekezdés a) pontja alapján megszüntette az eljárást, tekintettel arra, hogy a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye azon az alapon, hogy az eljárás alapjául szolgáló ügy nem hatósági ügy, hiszen a személyhez fűződő jogok megsértése miatti igény vonatkozásában, nincs olyan hatósági ügy, amelyre a Médiatanács hatáskörrel rendelkezne, és mindez csak később, az eljárás megindulását követő nyolc napon túl jutott a tudomására.

A Ket. 30. § b) pontja szerint:

„A hatóság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül, nyolc napon belül elutasítja, ha a hatóságnak nincs hatásköre vagy nem illetékes, és a kérelem áttételének nincs helye.”

A Ket. 31. § (1) bekezdésének a) pontja szerint:

„A hatóság az eljárást megszünteti, ha a 30. § alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az elutasítási ok azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására.”

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (2) bekezdésében, továbbá az Mttv. 163. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul. A jogorvoslat elbírálásának határidejét az Mttv. 164. § (1) bekezdése határozza meg. A Médiatanács hatáskörét az Mttv. 182. § c) pontja alapozza meg.

Az eljárás során a Ket. 153. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel.

Budapest, 2012. május 30.

A Médiatanács nevében:

Szalai Annamária
elnök

Dr. Koltay András
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat